

اسکیز و فرنی

مقدمه

افراد مبتلا به اسکیزوفرنی چیزهایی میگویند و کارهایی انجام میدهند که درک کردن آن ها برای دیگران از جمله (افرادی دیگری که به اسکیزوفرنی مبتلا هستند) مشکل است. علت های این اختلال کاملاً شناخته شده نیست ولی ظاهر عنصر زیستی مهمی را شامل میشود.

ویژگی ها

اسکیزوفرنی اختلالی است که وخامت عملکرد در زندگی روزمره و ترکیبی از توهمات، هذیان ها، اختلال فکر، اختلال حرکت، اختلال تمرکز و جلوه های هیجانی نامناسب مشخص میشود. نشانه ها بسیار متفاوت است. در برخی افراد توهمات و هذیان ها بارز هستند و در برخی دیگر اختلال های فکر بارز هستند. خلاصه اینکه به راحتی میتوانید چند نفر را بیابید که مبتلا به اسکیزوفرنی تشخیص داده شده است ولی هیچ اشتراکی ندارند.

اسکیزوفرنی میتواند حاد یا مزمن باشد نوع حاد شروع ناگهانی و آینده ی بهتری برای بهبودی دارد نوع مزمن شروع تدریجی و دوره طولانی دارد.

اسکیزوفرنی در لغت یونانی به معنای ذهن تقسیم شده است در این اختلال شکافی میان تجربیات فرد و هیجانات او ایجاد میشود. برای مثال امکان دارد کسی بدون دلیل آشکار کرکر بخندد یا گریه کند یا به خبر های ناگوار هیچ واکنشی نشان ندهد.

نشانه های رفتاری

اسکیزوفنی با نشانه های مختلفی آشکار میشود از جمله:

- ۱- نشانه های مثبت: (رفتارهایی وجود دارد که نباید وجود داشته باشد)
- ۲- نشانه های منفی: (رفتارهایی وجود ندارند که باید وجود داشته باشند)

تشخیص مشاور از بیماری اسکیزوفرنی

فرض کنید شما مشاور هستید و بیماری را ملاقات میکنید که اخیراً عملکرد روزمره او مختل شده و توهمات، هذیان ها، اختلال فکر و گفتار آشفته دارد. شما آماده تا تشخیص اسکیزوفرنی دهید و درمان را شروع کنید درست است؟

نباید انقدر عجله کنید ابتدا باید تشخیص افتراقی دهید و بیماری های دیگری را که ممکن است نشانه هایی مشابه به اسکیزوفرنی دارد را منتفی بدانید این ها مواردی هستند که گاهی به اسکیزوفرنی شباهت دارند.

۱- اختلال خلقی با ویژگی های روان پریشی :افراد مبتلا به افسردگی اغلب هذیان دارند مخصوصاً هذیان های گناه یا شکست

۲- سو مصرف مواد مخدر: تعدادی از نشانه های مثبت در اثر مصرف طولانی آمفتامین ،متافتامین کوکائین (شیشه) یا فن سیکلیدین (گرد فرشته) ایجاد شود. احتمال دارد مصرف مواد بیش از حد توهمات دیداری اسکیزوفرنی را ایجاد کند

۳- صدمه مغزی: جراحات وارده به قشر پیشانی یا گیج گاهی یا تومور هایی در این مناطق میتواند نشانه هایی شبیه به اسکیزوفرنی به وجود آورد

۴- نقایص شنوایی تشخیص داده نشده: گاهی کسی که مشکل شنوایی دارد فکر میکند همه نجوا میکند در نتیجه نگران میشود که (آن ها در باره من در گوشی حرف میزنند).

۵- بیماری هانتینگتون: نشانه های این بیماری توهمات، هذیان ها و تفکر آشفته به علاوه نشانه های حرکتی را شامل میشود. نوع نادری از اسکیزوفرنی به نام اسکیزوفرنی کاتاتونیک نابهنجاری حرکتی را شامل میشود بنابراین آمیزه ای از نشانه های روانشناختی و حرکتی میتواند بیانگر اسکیزوفرنی یا بیماری هانتینگتون باشد

۶- نابهنجاری های مربوط به تغذیه: کمبود نیاسین میتواند توهمات و هذیان را به وجود بیاورد کمبود ویتامین C یا حساسیت به پروتئین های شیر نیز میتواند آن ها را ایجاد کند

اطلاعات جمعیت شناختی

تقریباً ۱ درصد افراد در زمان خاصی به اسکیزوفرنی مبتلا میشود

از اواسط سده ۱۹۰۰ میزان شیوع اسکیزوفرنی در خیلی از کشورها کاهش یافته است. شاید جامعه ما برای پیشگیری از اسکیزوفرنی کارهایی انجام میدهد هرچند که نمیدانیم این کارها چیست. اسکیزوفرنی در تمام نقاط دنیا یافت میشود. هرچند که در ایالت متحده اروپا ده تا صد برابر بیشتر از اغلب کشورهای جهان سوم شده است. در میزان شیوع اسکیزوفرنی در مردان شایع تر از زنان است. ویک چیز عجیب که توجیه نشده است این است که هرچه پدر هنگام تولد فرزند مسن تر باشد خطر ابتلا آن فرزند به اسکیزوفرنی بیشتر است. و ظاهراً سن مادر اهمیتی ندارد.

جمعیت کلی ۱٪

شوهر یا زن فرد اسکیزوفرنیک ۲٪

عموزاده / دایی زاده های بیمار ۲٪

عموها / خاله ها ۲٪

برادر زاده ها / خواهر زاده ها ۴٪

نوه ها ۵٪

خواهر - برادر های ناتنی ۶٪

فرزندان ۱۳٪

فرزندان مادران اسکیزوفرنیک که بوسینه مادران
غیر اسکیزوفرنیک به فرزندی پذیرفته شده اند ۱۷٪

خواهر - برادرها ۹٪

دوقلوهای دوتخمکی ۱۷٪

والدین ۶٪

دوقلوهای یک تخمکی ۴۸٪

فرزندان پدر و مادر
اسکیزوفرنیک ۴۶٪

فرضیه عصبی رشدی

طبق فرضیه عصبی رشدی که اکنون در بین پژوهش گران متداول است اسکیزوفرنی برنابهنجاری هایی در رشد پیش از تولد یا نوزادی سیستم عصبی استوار است که به نابهنجاری های خفیف در آناتومی مغز و نابهنجاری های عمده در رفتار منجر می شود.

شواهد حمایت کننده از این قرار است: ۱-چند نوع مشکلات پیش از تولد یا نوزادی با اسکیزوفرنی بعدی ارتباط دارد. ۲-افراد مبتلا به اسکیزوفرنی نابهنجاری های مغزی خفیف دارند ظاهرا در اوایل زندگی ایجاد میشوند. ۳-پذیرفتنی است که نابهنجاری های رشد اولیه میتواند رفتار را در بزرگسالی مختل کند.

محیط پیش از تولد و نوزاد

این مشکلات از این قرار است: تغذیه نامناسب مادر در طول حاملگی، تولد پیش از موعد، وزن کم به هنگام تولد و عوارض هنگام زایمان.

اسکیزوفرنی با جراحات وارده به سر در اوایل بزرگسالی نیز ارتباط دارد.

اگر مادر rh منفی و بچه اش rh مثبت باشد مقدار کمی از عامل خون rh مثبت بچه ممکن است به خون مادر رخنه کند و موجب رد ایمنی شناخته شود. این پاسخ در مورد اولین بچه rh مثبت زن ضعیف است ولی حاملگی های بعدی در رابطه با بچه های پسر شدید می شود و این مغایرت rh موجب خطر نقایص شنوایی عقب ماندگی ذهنی و چند اختلال دیگر میشود. که بعد ها به اسکیزوفرنی تبدیل میشود.

همچنین فصل تولد نیز در این بیماری دخیل است افرادی که در زمستان به دنیا می آید در مقایسه با افرادی که در مواقع دیگر سال متولد میشوند احتمال ابتلا آنان به اسکیزوفرنی بیشتر است. (۵-۸ درصد)

انتقال دهنده های عصبی و داروها

قبل از اینکه در اواسط دهه ۱۹۵۰ داروهای ضد روان پریشی در دسترس قرار گیرند اغلب افراد مبتلا به اسکیزوفرنی در بیمارستان های روانی محبوس بودند.

داروهای ضد روان پریشی و دوپامین

در دهه ۱۹۵۰ روان پزشکان کلرپرومازین (با نام تجاری تورازین) را کشف کردند که نشانه های مثبت اسکیزوفرنی را در اغلب بیماران تسکین میدهد. نوع دیگری از داروهایی که اسکیزوفرنی و اختلال های مشابه را تسکین میدهد عبارت اند از فنوتیازین ها (با نام تجاری هالدول) هر یک از این دارو ها سیناپس های دوپامین را مسدود میکنند داروهایی که علیه اسکیزوفرنی خیلی موثر هستند آن هایی اند که گیرنده های دوپامین را مسدود میکنند.

نقش گلوتامیت

طبق فرضیه گلوتامیت، اسکیزوفرنی، این اختلال تا اندازه ای با کمبود فعالیت در سیناپس های گلوتامیت مخصوصا در قشر پیشانی ارتباط دارد.

داروهای جدید و عوارض آنها

داروهایی که سیناپس های دوپامین را مسدود میکنند و نشانه های اسکیزوفرنی را کاهش میدهد
تأثیرات خود را با عملکرد روی نورون هایی در سیستم مزولیمبوکورتیکال، مجموعه ای از نورون ها
که از کلاهک مغز میانی تا سیستم لیمبیک امتداد دارند بر جای میگذارند.

نتیجه ی مصرف این داروها حرکت پریشی دیررس است که با لرزش و حرکات غیر ارادی دیگر
مشخص میشود. داروهایی با این نام ها (کلوزاپین، آمی سولپراید، ریز پریدون) این نوع عوارض را
ایجاد میکنند.

سخن آخر: جذابیت اسکیزوفرنی

یک رومان اسرار آمیز خوب مجموعه ای از سر نخ را ارائه میدهد سر نخ های مهم را با اطلاعات نامربوط ترکیب میکند و چالش خواننده این است که بفهمد چه کسی مرتکب جرم شده است. پژوهش در باره ی اسکیزوفرنی مشابه است. به جز اینکه بخواهیم بدانیم چه چیزی نه چه کسی را باید سرزنش کنیم مانند رمان اسرار آمیز، باید در بین تعداد زیادی سر نخ و مسیر های گمراه کننده به دنبال یک الگو بگردیم

شاد بائید